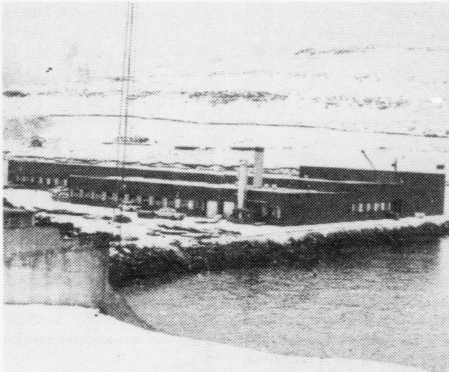

MÚ kært avgerð hjá ráfiskanevndini:

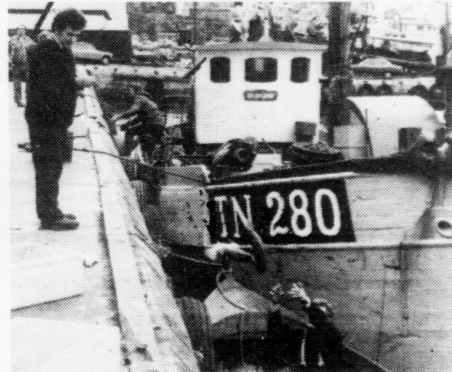
Nevndin vildi ikki hækka avreiðingarprísinn, men gav virkjum størri skiftisavlop

Jákup Mørkøre, formaður í nevndini fyri ráfiskagrunnin

...meinti, at hækkað úrtøkuprosent av fiskasløgnum skuldi geva virkjum eitt størri skiftisavlop

...í staðin fyri at geva útróðrarmønnum og bátum ein hægri avreiðingarprís, sum MÚ heldur

Meginfelag Útróðrarmanna hevur kært seinastu prisásetingarnar á ráfiski til ta serligu kærunevndina, sum er vald eftir lógini um ráfiskagrunnin.

Kæruskivið er ein avleiðing av, at úrtøkuprosentið (úrtøkuprosentið er tann fastsetta vekt í prosentum, sum eftir er, ta fiskurin er klárur til tilvirking) fyri flest øll fiskasløg er sett upp, uttan at henda hækkingin er komin avreiðingarprísnum til góðar.

Aftur í móti er virðið av hækkingini av úrtøkuprosentinum lógt til virkini í hækkaðum skiftisavlopi (skiftisavlopið fer til fastar útreiðslur hjá virkjum, fyrising og umvælingar o. a.). Hetta er gjørt eftir ynski frá formanninum í nevndini fyri ráfiskagrunnin, Jákup Mørkøre. Men hvi hetta er gjørt, bar ikki Sosialinum til at fáa upplýst, við tað at Jákup Mørkøre er í Russlandi saman við samráðingarnevndini hjá landsstýrinum.

Umboðið hjá MÚ í nevndini, D. P. Danielsen, sakførari, mótmælti hesum, ti úrtøkan av fiskinum, roknað eftir vekt, hevur einki at gera við, hvussu stórar ella smáar hesar ymisku útreiðslurnar, sum koma undir skiftisavlopið, eru hjá virkjum.

Seinast ráfiskanevndin hevði fund, tann 18. september í ár, samtyktu seks av teimum sjei nevndarlimum at seta óbroyttar avreiðingarprísir fyri tíðarskeiðið 1. oktober til 31. januar 1982 í gildi.

Eina góða viku frammanundan, tann 10. september, legði formaðurin í rá-

fiskanevndini, Jákup Mørkøre, fram uppskot um nýggj úrtøkuprosent á at kalla øllum fiski. Tó ikki saltfiski, har úrtøkuprosentið varð lækkað munandi.

Okkum er upplýst, at úrtøkuprosentið er hækkað av teimum støðugu rationaliseringunum, sum fara fram á virkjum.

Umboðið hjá MÚ í nevndini fyri ráfiskagrunnin, D. P. Danielsen, legði á fundi, ta avreiðingarprís skuldi ásetast, fram útróking yvir broytingarnar, og hvat tær týða í peningum. Formaðurin í nevndini metti, at broytingarnar svarar til 20,4 mill. kr. í hesum figgarárinum.

D. P. Danielsen legði eisini fram yvirtilt yvir hækkingarnar í avrokingarprísnum (prísurin millum virkini og ráfiskagrunnin), sum standast av broyttu úrtøkuprosentunum, og skeyt upp, at avreiðingarprísurin hækkaði í sama mun, um prísnumurin millum avrokingarprís og avreiðingarprís skuldi standa við, og um ráfiskagrunnurin skuldi gjalda út tann pening, sum avsettur er í hesum figgarárinum.

Eftir triggjar drúgvur fundir, atkvøddi nevndin um málið, men uppskotið hjá umboðnum hjá MÚ fall, við tað at tað fekk bert ta einu atkvøðuna.

Kann nevndin hækka skiftisavlopið uttan grundgeving?

Við hesum sum grundarlag biður MÚ kærunevndina taka støðu til:

„Um hon metir tað vera rætt og í samsvar við lóg og reglugerð, at ráfiskanevndin noktar at taka avleiðingarnar av hesum munandi broytingum í avrokingarprísnum, á tann hátt, at hon, uttan at kunna sannføra okkum um, at nakað grundarlag er fyri tí, ger av at hækka skiftisavlopið tilsvandandi.

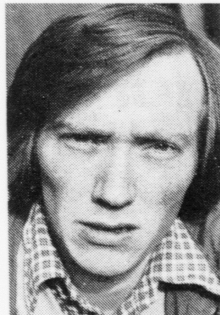
Ella, sum tað varð nevnt á fundinum seinasta, at geva virkjum hetta aftur sum eina »regulering«. Hóast tað, hvørki við tølum ella á annan hátt er prógvað, ella bara gjørt trúligt, at virkini treingja meira, ella eins mikið, til

hesar hækkingarnar í framleiðsluvirðinum, enn veiðuferini gera«.

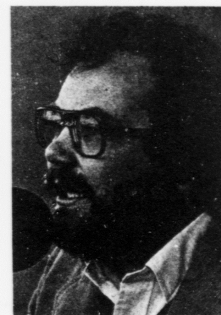
Í øðrum lagi biður MÚ kærunevndina taka støðu til: »Um tað er rætt og í samsvar við lóg og reglugerð, at toskur og hýsa skulu gjalda inn til grunnin, tøl sum í hesum figgarárinum kunnu væntast at fara at liggja um einar 3–5 mill. fyri toskin og einar 9 mill. fyri hýsuna. Meðan hini fiskasløgini í sama figgarári fáa útgjöldið einar 65–70 mill.«

Ikki skiftisavlop, men »regulering«

Samstarvið skal mennast

Jens Lyberth

Ásmundur Stefánsson

Samstarvið millum fakrøslurnar í Norðurlantshavi skal mennast. Hetta varð avgjørt á eini stevnu í Ølfusborgir í Islandi í døgunum 20. til 25. september. Á hesi stevnu unnið luttøku umboð fyri FA og FF.

Í einum tíðindaskrivi

verður sagt, at luttakararnir úr Islandi, Grønlandi og Føroyum samdust um, at tað er tørvur og grundarlag fyri einum betri samstarvi millum fakrøslurnar í hesum londunum.

Stevnan avgjórði at stovna eitt sokallað »Kon-

taktorgan fyri fakrøsluna í Norðurlantshavi«. Endamálið hjá felagsskapinum er at fáa í lag samstarv og samband millum fakfeløg og fólk í hesum londunum.

Eisini skal endamálið hjá felagsskapinum vera at arbeiða við felags á hugamála. T.d. hvussu náttúru-rævnini skulu brúkast.

Stevnan skeyt upp, at felagsskapurin hittist einaferð árliga og at formannskapurin skiftir landanna millum.

Til at fyrirreika stovnina av felagsskapinum valdi stevnan eina nevnd. Í hana komu Jens Lyberth, úr Grønlandi, Ásmundur Stefánsson, úr Islandi og Óli Jacobsen, úr Føroyum. Nevndin skal gera uppskot til lóg og virkisskrá. Tey skulu leggja fyrri eina stevnu í 2. ella 3. ársfjórðingi næsta ár í Grønlandi ella Føroyum.

3 svara

Hvat dámar tær ætlanine at Trans World Radio skal sleppa at senda úr Føroyum?

Mortan Johannesen, skipari:

— Vit eiga at geva TWR loyvi at seta upp sendara í Føroyum. Tað vil vera, ikki minst okkara sjófólki til gagns, ti ta fara teir at hoyra tíðindasendingar og annað, við tað at útvarpið fær loyvi at senda gjøgnum sendaran hjá TWR. Eg vóni, at tingmenn fara at hugsa um okkum sjómenn, ta teir skulu taka støðu til umsóknina frá TWR at seta upp ein sendara. Gevið TWR loyvi at nýta 200 kilowatt sendaran.

Sverri Egholm, landsbókavørður:

— Eg taki fult undir við tí, sum Petur Martin Rasmussen, prestur skrivaði í Tingakrossi herfyri. Tað kann ikki sigast betur, enn hann gjørdi. Tað er eftir minum tykki ódramligt at blanda pengar og religion saman. Eisini ber hetta dám av propagandu. Skal ein tilkoma sendari byggjast í Føroyum, so haldi eg, at vit sjálvir eiga at gera tað og ikki aðrir.

Aksel Skoubo, skúlastjóri:

— Sætt at siga skilji eg ikki petti av hasum. Føroyar hava fingið eitt neyðugt sendiloyvi til eina millumbylgjustøð, og nú tekur landsstýrið og gevur tað burtur til eina útlendska privatstøð. Títt spyrja hvi. Hvi kunnu vit ikki sjálvi eiga og reka okkara støð. Hverji politisk áhugamál liggja aftanfyri tað alt skal avreiðast til útlendsk privatfeløg samanber t.d. úttanlandssiglingina. Av illum kundu vit bygt og ríkið okkara egna støð og um neyðugt kundu vit seinni tosa um at leiga ørum rætt til privatsendingar.